

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-й год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 72 кор.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платиться ся з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до спону
 В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

„Гидота Беззаконна“

Глядиш у серця глибину бездонну
 І бачиш гниль гидоту беззаконну.
 (Франко: На старі теми).

Гниль і беззаконна гидота — отсе ці слова, якими мож з характер изувати настрої теперішнього моменту.

Що впало — гниє, розкладається, а на йому твориться не щось нове, гарне молоде, а якась беззаконна гидота.

Так у політиці, так у суспільному, так і в товариському життю. Сподівалися раю, а діждалися нового пекла.

Воювали народи, щоб скинути пута віковії, а довоювалися до цього, що оден одному очі з лоба видирає, а оден одному з горла останній шматок хліба дере, з хребта останню сорочку тягне. Вовки, гієни, шакалі!

Нарікали на жандармів, шпіонів, на поліцію і цензуру на поневолення совісти і думки. А тепер що? Спрібуйте сказати, або написати те, що вам розум і совість диктує у Галичині, або в поневоленій большевиками Україні, а побачите, яка вам буде дяка! Спитайте цих, що по тюрмах сидять, а ті що погибли, ті вам на другому світі розкажуть. Як

можна бути запевненим, чи впустять вас туди, куди вибиралися в дорогу.

Пас коштує велитенські гроші, білет їзди теж, а як що у вас нема якоїсь там лишньої тисячки на »непредвиджені видатки«, щоб посмарувати скрипливе колесо, то ви таки не заїдете далеко. То не так як бувало за колишніх »поганих часів«, ні, не так. Тепер рівність, братерство, воля... Ще й яка!

Може кому, та не нам Нас на силу переводять, вже не кажу з людських, але навіть з зоологічних законів у якісь ботанічні. Звісна річ звір ріжниться від дерева між іншими тим, що звір ходє, а дерево на одному місці стоїть, що звіра як бити, або різати, то знати, що його болить, а дерево не зраджує болю. Отож від нас хочуть, щоби ми як дерево не рушалися з місця і не кричали, коли нас мордують. І це називається новий лад, нове добро, нова воля.

Клітки, клітки, клітки! А в цих клітках, не звірі а народи. Жеруться, виють з голоду і з розпукі скаженіють, А поміж клітками з розпаленими залізними прутами ходять якісь наставники з розпаленими залізними прутами ходять якісь наставники, якісь мист-

найдільш комерційний та разом із тим найдільш політичний народ. Як що Англія візьме керму в свої руки і схоче завести новий лад на правді і праці заснований — тоді й покридженім народам буде дава спромога добити свого права. А як ні — то пропа дай Европо, пропадай висока культуро, цивілізаціє, гуманности пропадай — бо ти безсильна бо над тобою тріюмфує брехня. облуди, продажність галапасний інстинкт.

Якаб орієнтація не побідила, мені здається, що нам треба одного: розбудження загальної енергії,

За час великої війни частина нашої суспільности проявила й дійсно велитенську енергію. Досить вказати на січових стрільців на тисячі політичних вязнів на роботу всіляких комітетів.

Але друга частина розбудила в собі може ще більшу енергію в шкідливому напрямі і соромом покрили наше добре національне імя.

Те що по середині між одними й другими, — жде небесної манни, чекає щасливого рішення. У них нема ні цієї героїчної енергії що була в наших вояків та політичних борців, ні цієї нахабно-

ся на енергію на в'двагу на мужеський гест.

Нема такого чоловіка, що не м'г би щось доброго зробити. Коли не умом, то руками коли не одним і другим — так кишенею. І нема такого Українця, котрий не м'г би ратувати нашого народного воза що в болоті застряг. Хто до дишла ставай, хто колеса штовхай, хто друками його з місця двигай. Нумо всі враз! До організацій, до складок, до гуртової, громадянської роботи закликаємо всіх тих, які досі стояли осторонь нашого народного діла.

В розбуджею загальної енергії спасення України! Б. П.

Голод в Росії.

Нелюдські страждання голодуючих в Росії.

Утікачі з навіщеної Голодом Росії тисячами прибувають до Берестя Литовського. Пересічно прибуває там денно по 2.000 людей. Богато з них повзе вже тільки на колінах і руках, позаяк є страшно обезсилені голодом. Сотки по обох гостинцях, по ровах.

Ф. Томпсон, голова американської ратункової комісії на околицю Берестя Литовського подає такий

написати те, що вам розуміється, а вість диктує у Галичці, або в поневоленій большевиками Україні, а побачите, яка вам буде дяка! Спитайте цих, що по тюрмах сидять, а ті що погибли, ті вам на другому світі розкажуть. Як що ви чесний чоловік, то мабуть і не прийдеться на таку зустріч дуже довго ждати. Коли вас не повісять, не розстрілять, не роздалять, як мізерного червака, то добродій голод, і тіточка хвороба допоможуть вам без паспорту переїхати туди, де нема ні плачу, ні ридання.

І це буде для вас дуже велика ласка. Бо коли ви син одного з цих безталанних народів, які щойно добиваються своєї правди і своєї власної хати-держави, так ви є «глеває адскріптус». Вам годі рушити з місця, треба мати пас треба мати дозвіл на їзду, треба добитися місця і ніколи не

квітках, не звірі а народи. Жеруться, виють з голоду і з розпукі скаженіють, А поміж клітками з розпаленими залізними прутами ходять якісь наставники з розпаленими залізними прутами ходять якісь наставники, якісь мистці соціально-політичного побуту, гвернери людства і ублагороднюють, уговкують народи-звірі.

Людська менажерія.

І доки воно триватиме?

Одні кажуть до жнив. Як що будуть жнива погані, як що голод прийде то настане остання година нинішньому беззаконію. Звіється така хуртовина, якої ще не було на світі.

Другі орієнтуються політично кажучи, що в Європі мусить прийти до слова якийсь господар котрий завівби лад не п'ятьма головами, як тепер а з одною та мудрою. Таким господарем вважають вони Англьо-Саксів цей

Те що по середині між одними й другими, — жде небесної манни, чекає щасливого рішення. У них нема ні цієї героїчної енергії що була в наших вояків та політичних борців, ні цієї нахабности, яку проявили торговці народного добра, вони — Богу духа винні.

Крайна пора і їм почути кров у жилах і серце у грудях, бо їх же сила! І в Америці і на еміграції і навіть у краю, нашим пожариші вони дивляться, зітхають і нарікають. Тай тільки всього, а зітханнями доси не здобувано нічого за зітхання ніхто зломаного феника не дасть. Вони бачать, що зле, що так не може бути, що треба щось робити, бачать і дальше стоять на цьому що «їх хата з краю вони нічого не знають». Бачиш зло то борися з ним, роби краще, спроможи

буває там денно по 2.000 людей. Богато з них повзе вже тільки на колінах і руках, позаяк є страшно обезсилені голодом. Сотки по обох гостинцях, по ровах.

Ф. Томпсон, голова американської ратункової комісії на околицю Берестя Литовського подає такий страшний образ голодуючих, що на колінах втікають з большевицького раю: „Ніхто, хто цього не бачив не в силі уявити собі, який це страшний вид. Наслідком смертельних голодових мук тіла напухають. Це є перед самою смертю,

яка є вибавленням від всіх мук, в цім жаліснім виді бачиться муштин, жінки і діти. В однім місці я наткнув на десять родин, які їли хліб зроблений з трави, соломи і болота. Тисячі живиться виключно тільки травою, яку варять разом з корінцями аби в цей спосіб зробилася рідесенька зупа. Большевицькі жовніри, які в

В. Злотополец.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ

(Дальше).

Після цього посланці підняли на щоглі байдака переданого їм українського прапора, напнули вітрило й одплили.

Щоб розважати трохи Чівкадавина, який тужив за батьком, ходив Микола разом із ним майже щодня на полювання. Отак проминув тиждень. Одного дня, як Микола зайнятий був садвиною, побачив він зненацька, як його джура, вбіг до Січі, в сей час викрикуючи весело:

«Пливуть! пливуть!»

А що Микола врадувався безмірно, кинув роботу й вибіг на скелю. Кинув звідси оком на море й отетерів: найбільше на півмилі від гори спокійно колихався на якорі великий англійський.

Відрід до Європи.

Знезвичайною пошаною та співчуттям поставились англійські моряки до Миколи та його замірів, дізнавшись про його пригоди та непохитну постанову передати відкриту землю володіння Української Держави.

І в значній мірі спричинилося до цієї

прихильности суворе, вічно наражене на небезпеку життя моряків, де кожного з них могла спіткати недоля. Проте ще більше спричинилося те, що Українець не був уже сином нещасної, поневоленої нації. Ні, (і Микола це добре відчував у відносинах чужинців), він був тепера громадянином великої, могутньої, всіма званої європейської держави!

Усей світ захоплений був велетенськими боями, в яких Хмельницький здвигнув Українську Державу. Не було тепер ані одного інтелігентного Європейця, щоб не знав України й затаївши віддиху не стежив за нечуваним розвитком її титанічних сил.

Підчас розмов мореплавці давали Миколі найдокладніші описи незаних йому з перебігу україно-польської війни подій називали йому й навіть показували, на спеціально виданих для цього картах України, географічні місця їх відбування Жовті води, Корсунь, Зборів, а особливо часто згадували нову столицю України — Чигирин, бо він став тепера дипломатичним осередком усїї південно-східньої Європи.

Хто міг би переказати ті почуття, які обгорнули Запорожця, слухаючи ці оповідання!

Це вже вдруге до нього, навіть сюди — на закинутій серед безкрайого океану острів, докотилася луна від брязкоту ко-

зацьких шабел, якими в кривавих боях виковувалась українська державність! І він з непереможною силою відчув одразу що не тут, і ніде инде тільки там — на Наддніпрянщині, де ще мало не дві тисячі літ тому Св. Апостол Андрій пророкував благодать Божю, вирішується доля України.

І коли він оце відчув — уся його так довго здержувана ніжність, ся сімнадцятилітня туга, — усе це злилось у одну непохитну постанову: крилами соколиними летіти до рідної Рідної Землі, трупом лягти в боях за її самостійність!

А мореплавці, бачучи що ці звістки балзамом спливають на душевні рани вигнанця, оповідали йому, що тільки хто знав і чув про Україну, й імена Хмельницького, Богуна та Кривоноса не сходили їм з уст. І особливо, як помітив Микола, притягала Англійців гігантська постать Хмельницького. Вони оповідали козакові про нечувану його могутність, блискучі перемоги та дипломатичні зносини з чужоземними державами що до поділу поваленої Польщі. На превеликий жаль самі мореплавці не були вже вдома більш як два роки і тому вони з свого боку з незвичайним зацікавленням запитували Миколу: хто був Хмельницький? де провів діточі літа? де він учився?

А коли Микола оповів їм спогади сестрички Наливайка проїбій під Цецорою:

як запала ши помстою за смерть батька, молодий Богдан врубавсь у саму гущу яничар, як зрадливо свиснув над ним аркан, полонивши завзятця-героя, — То, немов легенду з пережитих уже західньою Європою лицарських часів, слухали англійські моряки це це оповідання.

А очутившись от подиву, капітан, що був дуже освіченою людиною того ча у, урочисто звернувся до Миколи:

— «Сер!» Ваш сланий, завзятий народ відживив завмерлі вже всюди лицарські традиції! Він перший проголосив у Європі вільність, рівність братерство, пориши після Гелінів та Римлян утворив демократичну республіку! Великий дипломат, геніяльний стратег стоїть тепера на чолі Вашої держави й блискуча будучина відкривається перед молодого Українською Республікою. Дозвольте ж мені від імени париці морів і також свободлюбної Англії щиро привітати Вас на відкритій Вами й однині українській землі яко першого її губернатора?»

Губернатор наш був сильно зворушений і в своїй не менш чемній відповіді запросив англійських гостей до себе на обід.

Потім капітан зробив помірні довжини та ширини о. Нової України й зарисувавши його на двох мапах, віддав їх Миколі зо всіма підписами присутніх, яко документи відкриття, залишивши собі копії

околиці повнять пограничну службу є вбрані в саме лахмітте і живляться рибою, яку їм вдасться яким чудом ловити в ріці. В однім селі стрінено голодуючого, який ще до Великодних Свят ц. р. мешкав Шікаго і знав говорити по англійськи. На запит, длячого він вертав до Росії відповів: „Бо був дураком“. Він оповідав, що приїхав до Росії і привіз зі собою 800 американських доларів. Ці гроші забрали від него большевики і дали йому в заміну півтора мільона большевицьких рублів. І зараз цього самого дня він мусів заплатити 50.00 рублів за мале бохоня хліба. Яка страшна нужда панує в цім дістрікті, слідно з цього, що одна мати з п'ятеро дітьми денно ходила одинайцять миль пішки до Пінська щоб там заробити два американських центи і за них купити дітям дещо зісти.

До такого „райського“ довело панування большевиків країну, яка ще так недавно живила своїм хлібом половину Європи.

З РОСІЙСЬКОГО ХАОСУ.

УПС. повідомляє зі Львова: Голодова катастрофа в совітській Росії досягає розмірів, про які не снилося нікому ні в Росії, ні деінде в світі. Лявіна голодних людей пливе у всіх напрямках, особливо через Україну до кордонів Польщі. Між населенням, що покидає свої оселі і вибирається на мандрівку, „пророки“ котрі взивають селян все нищити, бо надходить, кінець світа і потреба приготувитися на смерть. Через те сотки сіл стають жертвою підпалів. В боротьбі з пророками чрезвичайка зовсім безсильна, бо селяне укривають пророків а в разі потреби боронять їх зі зброєю в руці.

ГОЛОД В РОСІЇ ПОЖИРАЄ ДЕННО 25.000 ЛЮДЕЙ!

УПС. повідомляє: Київські „Ізвестія“ нараховують на основі урядових чисел жертв голодової катастрофи на 25.000 людей денно. Холера забирає подвійну скількість жертв що дня.

навязати також злуку з міжнародним Червоним Хрестом. Є також чутка, що до Лондону виїде Ленін, шукаючи звязку з Лігою Народів.

ПОХІД ГОЛОДНИХ КРАСНОАРМЕЙЦІВ НА ЗАХІД.

УПС. повідомляє з Ревалю: Втікачі, котрі тут прибули з областей обнятих голодом, розказують, що також червоні війська, що стоять в тих областях терплять голод і що тамошні совітські уряди дуже занепокоєні чутками, що війська наміряють самочинно освободитися з цієї невиносимої ситуації. Є чутки що червоні війська задумують піти на Москву, а як би не подибали там доволі поживи, наміряють піти далше на захід. Не можна навіть говорити про удержання дисципліни серед голодних червоноармейців.

ВСЯЧИНА.

Чехословацчинна, Польща і Україна.

Празька ліберальна часопись „Трибуна“, яка стоїть дуже близько до чеського міністра закордонних справ Бенеша, подає такі міркування з приводу евентуального союзу між Чехією та Польщею:

„Військова конвенція Чехословачини з Польщею до певної міри могла б змінити Малу Антанту, але практично це було-б ослабленням. Доки в Польщі панує ворожий до Чехії настрій, доти ні одна розважлива людина не може думати про союз з Польщею.

Мала Антанта є звернена проти угорської небезпеки. Принявши Польщу ми наллємо води в наше вино. Польща підтримує малярські змагання в Словаччині та Карпатській Україні, бо вона вважає Малярів за найкращих союзників проти большевиків...

Чехословацчина також не має ніякої підстави підтримувати Польщу в тім, щоб її східна границя зістала такою, як це встановлена

ють, що „Малопольська“ не є Польщею, а не хочуть до цього признатися. Хотілиби отже вистроїти щось такого, щоб перед світом показати, що вони дають Українцям автономію, але щоби рівночасно ця „автономія“ була гробом для України. В клубі польських соймових послів зі Сх. Галичини ухвалено резолюцію 22 голосами проти 6 за автономією. Але який плян цієї автономії клуб не рішив.

В польських газетах появляються 2 проекти: Один, щоб розширити права дотеперішних місцевих автономічних інституцій, як: громад та повітів і щоб в тім розширенню узгляднити окремішности мови релігії та культури тамошних мешканців. Другий проект каже, щоби вилучити східно-галицькі „воеводства“ і зробити з них окрему адміністраційну одиницю з окремим міністерством для Східної Галичини — на час. (Що це слово означає — хто може знати? Пр. Ред.) Міністер мавби бути залежний від Ради Міністрів Польської Держави а відвічальність перед львівським сеймом, який мавби досить широкий круг діланья. (Як це погодити то хіба польська мафія знає. — Пр. Ред.)

Самі польські газети висловлюють сумнів, чи з тих проектів виїде щось путнього, коли межі ними така велика різниця.

Англія в справі Східної Галичини.

З компетентних кругів подають: З кінцем червня ц. р. англійське правительство через своє посольство у Варшаві поставило запит до польського правительства, на якій правній основі вона адмініструє Східною Галичиною, коли в вирішенню з дня 25. червня 1919 р. їй було дозволено тільки на воєнну окупацію по Збручу.

Найновіші вісті.

кровавої борби. Большевики висилають військо та оружје.

Ірландці не устають в боротьбі за свою незалежність. Не приймають жадних точок якоїсь полешкі, але уперто домагаються цілковитої незалежності.

В Росії нужда така, що годі висказати словами. Голод, ріжні слабости, а найбільше побільшають сю нужду большевики. Бачать вони, що їх пановане вже не довге, убивають всіх, хто лиш відважить ся проти них виступити яким небудь способом.

В Польщі не такі гаразди, як се декотрі може думають. Вітос зі своїми товаришами подався до димісії. Що за причина ріжні — ріжно говорять. Марка польська упала цілковито. Повідають, що Польща, щоб замилити очі світові, має видати иншу назву на свій дрантизий гріш. Приходить черга і на ню.

З Бразилії.

Цей суботи т. е. дня 24. мають прибути до Прудентополя Ексц. Єпископ Іван Брага на візиту канонічну. Про принятє напишесь в слідуєчому числі.

В день Рождества Пр. Д. відбулись в салі „Народного Дому“ у Прудентополи наради свідомійших Українців в цілі пожички національної оборони для здобуття і закріплення незалежности Галицької Держави.

Зміст нарад був:

1) Отворене зборів; 2) Вибір президії; 3) Пояснене пожички; 4) Вибір комітету на цілу еміграцію українську в Бразилії в цілі пожички. 5) Закінчене.

Позаяк це число було вже зложене, тому про инші подробиці зі зборів напишесь в слідуєчому числі.

На часопис „Працю“ деякікороткозорі Поляки нарікають, що пише

ГОЛОД В РОСІЇ ПОЖИРЄ
ДЕННО 25.000 ЛЮДЕЙ!

УПС. повідомляє: Київські „Ізвестія“ нараховують на основі урядових чисел жертв голодової катастрофи на 25.000 людей денно. Холера забирає подвійну скількість жертв що дня.

СОВІТСЬКІ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО ЄВРОПИ.

УПС. повідомляє: „Общее Дело“ з 2. серпня подає вістку, совіт народних комісарів на засіданню з 26. липня рішив вислати до Європи більше число делегацій з метою притягнути європейські держави для скорої помочі голодній і вимираючій Росії. На чолі делегації що їде до Швеції, Норвегії, Данії, Голандії і Бельгії стоїть Лучначарський, до Швейцарії, Італії, Чехо-Словатчині і Польщі їде Йоффе, до Англії, Франції і Еспанії поїде проф. Бехтерев, котрий має

кі змагання в Словатчині та Карпатській Україні, бо вона вважає Мадярів за найкращих союзників проти большевиків...

Чехословаччина також не має ніякої підстави підтримувати Польщу в тім, щоб її східна границя зістала такою, як це встановлена після ризького миру... Ми також не заінтересовані в тім, щоб Польща утримала Східну Галичину, бо це на віки відрізало-б нам безпосереднє сполученнє з Росією. Східна Галичина належить місцевій людности, це суть Українці!

Польський проект автономії для Сх. Галичини.

Серед польських соймових послів, що походять зі Східної Галичини виринула думка надати тій „Всходней Малопольсьце“ якусь автономію. Яка вона однак має бути, вони самі не знають. Вони чу-

лициною, коли в вирішенні з дня 25. червня 1919 р, їй було дозволено тільки на воєнну окупацію по Збруч.

Найновіші вісти.

Австрія переживає в сих часах крізу. Коли помоглиб їй значною сумою гроша, тоді вона може уйти перед цілковитим упадком.

В Німеччині панує метушня. Боятся, щоб не вийшла війна домова. Видко з сего, що нарід невдоволений з ряду сьогочасного.

Довги Німеччини виносять 202 мільярдів 776 мільонів марок.

В Італії по більших містах неспокої.

Св. Отець Венедикт XV. прийняв звиж 30.000 дітий католицьких, котрі прибули з околиць італійських.

Пишуть часописи, що на границях Росії і Румунії прийшло до

Позаяк це число було вже зложене, тому про інші подробиці зі зборів напишеш в слідуєчому числі.

На часопис „Працю“ деякі короткозорі Поляки нарікають, що пише про них непохвально. А ось і деякі бразилійські справедливі часописи починають бачити глупоту, несправедливість та захланність польську. Читаємо в ч. 16 „Mensagem da Fé“, що виходить в Багії таке:

„В новій республиці польській змішано релігію і політику, бо ряд переслідують Українців-католиків. Семінар духовний у Львові, Перемишлі й Станиславові Поляки забрали Українцям та умістили там (валечне) військо. Св. Отець отворив духовний семінар для Українців в Римі, жертвуючи при тім на його одержанє 1 мільон лір“. Колиб се Полякам зроблено, то вже кричалиб під самі небеса, які вони

для представлення англійському морському міністерству.

А тим часом усі кухарі з корабля під доглядом Чінкадавіна готували на подвір'ю печері пишній обід. І Микола, українським звичаєм, був незвичайно гостинним господарем, особливо ж для цих так жаданих гостей.

Рівно о 11 годині, під зеленим склепінням кокосових пальм, розпочався цей вігальний і одночасно прощальний обід, бо вдосвіта другого дня Микола умовився з капітаном одпливти англійським кораблем до Європи.

І на скелі, що вносила над подвір'ям, як симбола згоди й братерства двох великих європейських націй, гордо маяли український та англійський прапори.

А на подвір'ю за двома столами розіслася веселе товариство: за менчем столом сиділи капітан та виші офіцери корабля й тут за господаря був Микола; за довжезним другим, у святковім убранні, поважно хоч і трохи збентежений, господарював Чінкадавін.

Обід був незвичайно веселий. Микола українським звичаєм частував своїх гостей пахучими наливками та румом. І гості пили за щасливу мандрівку, за гостинного губернатора й кілька разів, стоячи лицем до прапора, вигукували голосно, „Слава“ на честь Великої та розцвіт Нової — України.

В свою чергу Микола пив за дорогих гостей та їх вітчину. Але останнього тогаста він проголосив за нового отамана Нової України — Чінкадавіна. Той до слів був зворушений цєю честю, не зрозумівши одначе значіння Миколіних слів: бідолаха й досі не знав, що незабаром надійде час розлуки з паном, час останнього, і то на віки, працання.

Потім гості в супроводі Миколи та Чінкадавіна оглядали господарство та околиці, з цікавістю вислухуючи історію самотного життя без зваряд, без зброї, де все треба було винайти та здобути власною спритністю. І гості дивувались українській винахідности та впертости в осягненню намічених цілів, а також українській лицарськості в кількарязовій обороні безпомічних.

Сливе всеї день, а потім і вечера проминули отак у веселій товариській гутірці.

Того ж таки вечора Микола, як отаман Нової України, урядово повідомив капітана про загибель біля побережжя Нової України англійського корабля та про спроби врятувати бідолах розпалюванням багать. Він також передав йому знайденного в капітанській кабіні корабельного щоденника та інші документи.

Микола хтів віддати капітанові й знайдені в капітанській кабіні велику суму грошей, більш як 30.000 фунтів штер-

лінгів, прохуючи вернути це власникові, але капітан рішучо відмовився. Нарешті він згодився взяти для власника тільки половину цієї суми, умовивши Миколу не зрікатися законної частини своєї знахідки, бо ж гроші йому будуть потрібні на дорогу.

Отже Микола мав тепера величезну суму грошей — більш як 15.000 ф. штерлінгів. А що він обчислив, що на поворот до України йому вистарчить і 2000 ф. штерлінгів, вирішив ужити решту на устрій кольонії. Того ж таки дня він закупив на англійськім кораблі для майбутніх кольоністів багато хліборобського, телярського та ковальського зварядда, зброї й припасу до неї та насіння на засів, міркуючи, що Еспанці підчас невільного перебування на Новій Україні, чимало допоможуть Чінкадавінові в його цивілізаційній роботі.

І Микола написав урятованому Еспанцеві листа, в якому переслав свій привіт та прохав у нього і в його товаришів допомоги для кольоністів та для нового отамана.

Капітан мав велику потребу в харчах і власне тому він і приплив до острова. Отже він прохав Миколу продати харчі, а Микола козацьким звичаєм рішуче відмовився брати з своїх гостей гроші за їжу, дозволивши взяти з господарства

всього, скільки їм потрібно буде на дорогу.

Коли все куплене Миколою майно вивантажили на беріг, а харч олвезли на судно, Англійці відплили до корабля. Але капітан пообіцяв прислати за Миколою другого дня на світання шалюпу...

Надходила ніч остання ніч перебування Миколи на острові. Завтра цього самого часу його вже тут не буде! . . . І якийсь сум мимохить обгорнув козакові душу. . .

Тисячі тяжких, болючих переживань втворили незримий звязок межі ним і кожною околицею, кожною річку на острові. Все: і скелі, і ліс, і струмок, і побережжя — мали вже печать творчого духу Миколи, навіки одбившись у свою чергу в його власній історії. Тепера надійшов давно жаданий час відїзду, але мусів був рвати чотирнадцятилітні звязки, і невільний сум налягав козакові на душу. І вже Микола скінчив листа до Еспанця, вже давно виготовував для Чінкадавіна особливу грамоту, в якій на підставі документа про відкриття острова двома текстами: українським та латинським, оповіща до загального відома, що о. Нова Україна належить Українській Державі і його тимчасовим отаманом призначено Чінкадавіна. (Далі буде).

мученики за віру, а що роблять з Українцями, то все гаразд! Прийде час на все.

Дня 1. листопада ц. р. мають збутись вибори на депутатів до конгресу паранського. Партія республіканська скликала збори в цілі подання кандидатів. В тій цілі прибув з Рійо Ексц. Др. Аффонсо Камарго.

Пишуть часописи, що в Рійо радять над утворенням почти між Рійо а Порто Алегре за допомогою ареоплянів. Преставителі Парани залицяються, щоби ся лінія ішла і через Куритибу.

Стан Пернамбуко хотів відразу позбутись довгів, тому наложив великі податки. Довго се не тревало, бо нарід спротивився, а довги мусять поволи віддавати.

о. Р. Криницький

Як найдено мощі св. Сщм. Йосафата?

Правдивий опис попав мені у руки, яким чином найдено мощі св. Йосафата, Архієпископа Полоцького. Дивне найдене мощей, се очевидна наука, яких то Провидіє Бога уживає дивних доріг, щоб по довгих роках дати народови нашому Його скарб — мощі св. Мученика.

Сей скарб укритий від р. 1864 Бог відкриває в часі великої світової війни, коли в сторонах, де мощі скривались буря воєнна шаліла не мала, коли міліонам людий нашим Українцям треба було небесної потіхи і захооти, щоби видержати у св. вірі католицькій. Се дивне найдене мощей, се очевидний доказ Божої милости над народом, се небесний дар Бога дітям за те, що серед найтяжших хвиль не відцурався ні віри ні церкви.

Боже Провидіє вибирає собі до найденя св. Мощів Свого Слуги, котрий проляв кров за єдність

св. Церкви. 3-ох людий: 1) старця 88 літ з міста Білої; 2) жовніра з бувшої австрійської армії; 3) священника з Чина ОО. Василіян, ще живучого у Львові, мужа святого, о. Павла Демчука. І сим тром мужам було повірене Провидінем Божим дістати мощі святого. Перший, тайну яку носив понад 55 літ, розказав; жовнір тайну переказав священникови; священник найшов мощі і умістив їх в безпечнім місці.

Мощі найдено цілі — не зпсуते тіло, тільки спорохнявіле віко домовини внавши на лице зробило на ньому знак. В яким стані було тіло святого в р. 1637, таким його незмінним, цілим найдено по 284 роках. Всемогучий і Предобрий Бог! Великим був в очах Бога, остається і останеть по віки вічні св. Йосафат, бо не всі Святі сподобилися сеї чести, благодати нетлінности тіла. Та зглянув Бог на Святого і Його Народ!

Др. Мадескі. Італієць, видав в р. 1920 у Римі брошуру, в якій в якій описує спосіб найденя мощів св. Йосафата. Я її переробив тай передаю до «Праці». Чейже найдуться душі, для котрих то дивне найдене мощей Святого буде причиною побожности до Священномученика і піднесе неодну душу до возвеличення Премудрого Божого Провидія, яке чуває над нашою Церквою, Народом, Обрядом, як чував і чуває над нетлінним тілом св. Йосафата, мученика за Віру, Церков і Народ.

В р. 1924 у кат. Церкві буде велике торжество: пам'ятка 300-літньої річниці смерги св. Йосафата. Хтож, як не ми Українці маємо в першій мірі прилагодитись вже заздалегідь до сего великого торжества в честь св. Мученика. Зрієт побожности до св. Йосафата — се перший крок до обходу сего торжества серед нашої української еміграції у Бразилії.

Основне знання життя сего великого Святого і зрозуміння причини смерги мученичої, мають у

кождій католицькій душі розбудити віру і любов до св. Церкви і Римського Престола, свого народу і обряду. Се небесні діядеми, якими звінчав Божественний Спаситель нашого великого Священномученика Йосафата.

Де спочивали мощі Святого?

Мощі св. Йосафата аж до 18 віку спочивали під великим престолом у катедральнім храмі в Полоцьку. Та з бігом часу мощі переходили з рук до рук. Війни, переслідування Уніятів за часів Петра I, спричинили, що католики мощі Святого забирають з Полоцька і в р. 1769 ми бачимо їх уміщених в церкві оо. Василіян в місті Біла. Від сеї хвили Біла стається огнищем, біля якого душі вірні св. католицькій Церкві скупившись, черпали силу в хвилях релігійних переслідувань, яких кожний рік був повний у царській Росії.

Тисячні групи богомолців так наших як і Поляків (католиків) спішили до церкви у Білій, де під престолом лежало тіло св. Йосафата, мученика за католицьку віру. І Українці, католики, мов перші християни, вертали від гробу св. Мученика, ободрені на душі. Вони не жахались ні тюрем, ні сибірського повільного скопу. Росія бачила, що вся сила у католиків йде від церкви в Білій, від гробу св. Мученика. А тимчасом побожність до Святого росла з кожним днем серед католицьких громад, дух вірний Церкві св. змагався серед переслідуваних уніятів. Св. Йосафат став содію в очах схизматичької церкви, Його т. е. тіла Святого треба було позбутись з церкви. Відразу годі було се зробити, бож свідків немилых кожний крок. Спершу схизматики рішили вигнати оо. Василіян з церкви і взяти її. Так й зробили а тим самим не дали вже вступу католикам до схизматичької церкви. Тепер ставши панамі храма, могли зроби-

ти з мощами, що хотіли. Так, але Бог Всемогучий, посилав 11 літнього хлопчину, котрий приглядає з хор в церковних цілі події. Він по 55 роках оповідає, що бачив; подає першу нитку до великої, святої відгадки, найденя мощей Святого.

ДІТО ШІЙ СВІТ

Захоронка на селі.

— А ти шибенику! А псобийнику один!... Ти ще мене живцем до гробу заженеш! — нарікала і голосила молода Штефаниха, ведучи за руку малого 5-літнього синка Михаська. Що хвили замахувалася рукою, хотючи його вдарити та глянувши на замурзане порохом обличчя і на сліди крови, що спливалася йому каплями з розбитого носа, відверталася з жалем і нарешті сама зачала плакати.

— Деж я тебе, Михаську, лишила? В дома, правда? Тиж казав, що будеш у садочку бавитися і чужих дітий не зачіпати... а ти куди пішов?

— Я нікого не заціпав... і нікуди не йсов... Але як Петлик сказав мені, що хлопці ловлять в ліці либу, то я пелеліз пліт і пісов з ним подивитися,

— І подивився так, що туй-туй був би без голови прийшов; по що ти лазив на міст?

— Я на міст не лазив, лише бігав із Петликом, хто болсе пелебізить, тай упав на каміне, але таки болсе був!

На таке наївне оправдане мати не здержалася і таки вдарила Михаська. Той в плач, а мати нуж і собі заводити та нарікати на долю.

— Чекай, небоже, приїде ще мені батько з поля, все розкажу дасть він тобі, чекай! — грозила мати ведучи малого на обістя. Все те бачила сусідка Андріяха

над народом, се небесний дар Бога дітям за те, що серед найтяжших хвиль не відцурався ні віри ні церкви.

Боже Провидіне вибирає собі до найденя св. Мощів Свого Слуги, котрий проляв кров за єдність

торжества в честь св. Мученика Зріст побожності до св. Йосафата — се перший крок до обходу сего торжества серед нашої української еміграції у Бразилії.

Основне знання життя сего великого Святого і зрозуміння причини смерти мученичої, мають у

було се зробити, бож свідків немилних кожний крок. Спершу схизматики рішили вигнати оо. Василіян з церкви і взяти її.

Так й зробили а тим самим не дали вже вступу католикам до схизматицької церкви. Тепер ставши панами храма, могли зроби-

Наміренє на жовтень.

Розширенє Апостольства Молитви.

(Для чл. братства Найс. С. Христового).

Яка добра є та наша мати, сьв. католицька Церков. Ой вдячність їй належить від нас. В своїм духовім життю, все що маєш, йде від неї. Она перша стояла при твоїй колисці, з ненависної дитини зробила тебе дитиною Божю. Кормила тебе своєю наукою, коли в родинний стан ти вступав; посьвячувала тебе своїм благословенням, коли ти захорував лічила і потішала тебе, коли в гріх впав, єднала тебе з небесним Отцем і на смертельній постели тебе відвідувала і до самого гробу йшла за тобою. А ту еще не кінець. Єї любов сягає дальше, дальше по за гріб. Через сотки літ до кінця сьвіта в молитвах і в своїх сьвятих Жертвах згадує за тебе і не полишає покійну твою душу. За те велику вдячність і любов повинен ти оказувати тій матері сьв. католицькій Церкві. Чи не правда?

А в який спосіб можна їй оказувати любов? Ріжні, преріжні є способи до сего, але не кождий для кождого. Не можеш пером в руці боронити єї краси, єї слави, єї науки; не можеш голосити словом правди Божої, не можеш сповняти великих і тяжких діл; так маєш під рукою иньший спосіб, щоб оказати вдячність і любов сьв. Церкві.

Одно можливе кождому, а те і ти потрафиш. А щож то такого? То молитва. Нею найбільше окажеш любов сьв. Церкві, нею відвдячишся їй.

Сьв. Церков, так сказатиб молитвою жие. Як рання роса для цьвіту і для деревини, так молитва є потрібна для сьв. Церкви. Без неї сьв. Церков занидіє, не принесе овочу, не багато причиниться до слави Божої. А се знали добрі перші християни. Коли на сьв. Духа чекали в Єрусалимі, то всі разом з Матерію Божою довго тривали на молитві. А коли їх переслідували, коли їх на смерть провадили, то молитвою боронились.

А коли перший лапа сьв. Ап. Петро дістався до темниц, в неволю, тоді перші християни сейчас збираються на молитву, остерігають Христового Намісника від нещастя і чудесним способом стягають з небес Ангела, що розв'язує окови Петра і виводить з темниці. Тому сьвяті Апостоли у своїх листах до вірних писали і просили їх о поміч з небес все повтаряли: „Братіє, молитесь о нас“ а робили се тому, що самі нічого не можуть, если Бог не поблагословить.

А не дармо молилися. Молитва їх була найкра-

шим апостолованем. Через неї сьв. Церков украсилась сьв. Мучениками, сьв. Ісповідниками, через неї зацвила сьв. віра, любов, невинність і то серед загального зіпсуття і переслідування поган. Через молитву побіджала сьв. Церков ворогів, через молитву єї сила була більшою від сили пекельних ворогів, а ті що наставляли на сьв. Церков не згубили єї, а лиш себе затрапили.

А тепер що? Тепер маєш прообраз тих давних перших християнських часів. Як широка земля, всюда борба між старими християнами а новими поганами, всюда підняв голову антихрист, всюда хоче він погубити сьв. католицьку Церков. Настають вороги на сьв. віру нищать Христові установи, житте родинне переминюють в життя зьвірят, насьмівають ся з чесноти, зтягають на сьвіт неволю, в неволю взяли самого Христового намісника і замкнули його в його власнім домі.

Ну — але славити Бога і в теперішних тяжких часах повстали проти тої грози пекла відважні борці, не устрашимі Апостоли, католицькі єпископи і сьвященники. Они не устають в борбі, словом і пером відпирають ворожі напади, але сили їх без помочи Божої слабі. Аби їх праця, аби їх заміри принесли добрий овоч, потреба, аби їх працю скріпляла молитва всіх вірних. А се наш обовязок. Як в борбі за вітчину одні несуть оружје, другі достарчають їм зброї, поживи, иньші ратують зранених борців так само і в борбі ж за сьв. Церков одні мусять наукою, письмом поконувати ворога, а другі є обовязані їм помогти, приєднати для їх праці Боже благословення.

На те власне є Апостольство молитви. Ті всі, що донего належать, умоляють щоденно Пресьвяте Серце Ісуса много, а много ласк.

І тут в нас в Бразилії не великий гаразд. Хочемо гаразду для нашого народу, для наших родин, для нас самих впишімся до Апостольства Молитви.

Хто почислить ті ласки, що через се Апостольство одержуєсь?

Спробуймо. Най не буде одного, щоб до сего не вписався. Хочеш добра для лінії цілої, впишись до Апостольства, хочеш добра для Вітчизни, для своїх діточок, ніхто иньший не допоможе так, як Пресьв. Серце Ісуса.

Вписуймось, а тоді переконаємось. Хочеш бачити где добро, то глянь на сих що суть добрими членами сего Апостольства.

В тім місяці помолімсь, щоб між всіми Українцями між всім народом розширилось Апостольство Молитви. Пресьвяте Сер. Ісуса вислухає сеї просьби, пись в Бразилії!

болсе був!

На таке наївне оправдане мати не здержалася і таки вдарила Михаська. Той в плач, а мати нуж і собі заводити та нарікати на долю.

— Чекай, небоже, приїде ще мені батько з поля, все розкажу дасть він тобі, чекай! — грозила мати ведучи малого на обістя.

Все те бачила сусідка Андріїха що гляділа через пліт і як звичайно кума до куми, обізвалася:

— А за що ви так караєте дитину, сусідо?

— Караю? Йому ще мало кари я іще замкну його у хлівці на два дни, і голоден буде сидіти! Та знаєте, що він, псобийник, мало голови не зломив через свої збитки? Пішла я в полудне жати, а його лишила в садку. Бав ся кажу, Михаську, я прийду вечером тай їсти дам, а в неділю щось гарне куплю. Думаю: послухає, таж то дитина.

(Кінець буде).

— Новий лікар у Прудентополи —

Dr. ROMULO CARDILHO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і женщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих кожної години. Убогих безплатно.

Мешкає в „Hotel Victoria“ у Прудентополи.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO
— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Parana

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім иньшій склепі.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня лерва до палива, як і до залізничі і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на місци (у лісі); за дормента по 1\$000 так само на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новацкого. Nova Galicia — Estado S-ta Catharina.

Українці! полїрайте свою оліноку українсько католицьку часопису в Бразилії!

Кривава книга.

23)

МАТЕРІЯЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА
УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ
1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

У стін убитої рідала старенька її ма-
ти. В третій хаті лежав 13-літній хло-
пчина, Ілько Степан, якого польські ле-
гійонери без причини побили і ранили, а
якого онісіа перевезено до шпиталю в
Сакалі. Польські відділи нарабувавши та
пролявши тільки невинної крові спокій-
ного цивільного населення, завернули від-
так поспішно до Любичі. (Свідок М. Я.)

66. Про страшну долю, яку прийшлося
перенести цивільному населенню села КО-
РНІ (повіт Рава Руська) так оповідає сві-
док С. Я.: Село Корні віддалене від Ра-
ви Руської на 8 кілометрів було від
хвилі заняття Рави Руської польськими
легіоністами в дні 26. листопада 1918
безнастанною ареною польських рабунків
та знущань. Перший раз впав до села
дня 6. грудня 1918 р. більший відділ
польської кінниці та зареквірував без
попущення яких небудь квітів, худобу,
безрого, та сіно. В кілька днів пізніше
а саме 13. грудня знов ограбили Поля-
ки ціле село, увязнили 34 селян та ви-
везли на Замость до Люблина, а вкінці
до табору в Вадовицях, де невинні жерт-
ви каралися цілих 9 місяців. Там поби-
вали їх так страшно, що прим. інтерно-
ваний Павло Буида помер від удару коль-

бою. Дня 25. грудня 1918 предприняли
Поляки наступ на українські відділи пе-
ребуваючі в околиці села Корні, підтя-
нули на залізничних возах під село поле-
ву артилерію та почали огріювати село
запальними гранатами. В короткім часі
були польські відділи вже в селі, та не
зважаючи на се, що цивільне населення
стояло зовсім осторонь від воєнних опе-
рацій, почало його масакрувати. Кількох
польських жовнірів переїзджаючи попри
хату Степана Процика, старенького гос-
подара, який старався охоронити в хаті
перед кулями, застрілили його без при-
чини на місці. (Свідок А. П.) Хто попав
ім під руки побивали та тероризували.
Слідуючого дня польська команда з
польським майором Вечоркевичом на чо-
лі видала приказ село спалити. Легіоні-
сти розбіглися по селі та підпалювали
цілі обійсти. Не дозволили виносити рі-
чей ані худоби так, що з димом пішло
тоді 140 господарств та згоріло понад
200 штук худоби. Серед огню, плачу жі-
нок і дітей, реву наляканої худоби та
диких криків рабуючих польських легіо-
нерів виглядало нещасне село неначе
підчас нападу дикої татарської орди.
Польські легіоністи били при тім кого
допали, так, що від побитя померло піз-
нійше кілька осіб. Серед лютої студени
втікали кудя могли босі діти і жінки та
та скривалися де могли, щоб ратувати
життя. Два брати Іван та Петро Сторо-
няки скрилися під оборогом Каськи За-
річної.

(Далі буде)

ПОЗІР! — ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ в ПРУДЕНТОПОЛІ і ОКОЛИЦІ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кож-
дий дістати з доброї сталі фойси, сокири,
серпи поодинокі або й тузінами. Коє во-
зи, направляє ушкоджені й виконує взага-
лі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху.
Робота совісна — ціни приступні.

Кожний Українець повинен се вже раз
зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників під-
пирати!

Theodor Savetchka
Prudentopolis Paraná

Позір Українці оселі Прудентопольської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду
то вступіть, то порадьтеся п. В. Лопатюка,
Всякі записи, розписи, ремієнта, щоб они
були добрі, мусять бути добре зроблені. Зро-
бити може найлучше, лиш свій чоловік.
Тому ідіть, предлоїть своєю українською
мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре,
і тай тано.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYVA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.
Посторонніх слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить луча-
ми «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядан хемічних і мікроскопо-
вих, та всяких інших оглядин крові в слабостях внутрешних.
Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого
шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Ma-
ternidade e Polyclinica do Rio de
Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жі-
ночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю
S-ta Casa da Gamboa, Maternidade
e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, не-
дуги жінки і дітей.

При ліченю неуг крові уживаєсь
914 і 606.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці кап-
флашкових, купую всякі продукти крає-
ві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Paraná

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АР-
ТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські робо-
ти, як мальованне декорації домів,
церков і образів нашого стилю і обряду

СКЛЕП
НИКИТИ ДОНЯКА
в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з
подальших околиць зі свого великого
склепу, який отворив еще в р. 1908
у великім мурованім домі wraz з при-
ютом для подорожуючих до Пруденто-
поля і звідтам до Іраті. Кожний, хто
заїде у його дім, знайде вигідну обслу-
гу, як також зможе набути у склепі
усе, що йому потрібне до ужитку до-
машнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукти
хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фі-
ра до Прудентополя і кольній Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що
його

ФАБРИКА ОЛІЮ

купує насінє лєну і конопель, як та-
кож прядиво лянєне і конопельне.
Одно кильо насінє лєну платить по
400 рейсів; насінє конопель по 500
рейсів. Прядиво чисте 1 кильо 18300
і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider
Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Та-
дри — Портон.

Бувши асистент великого шпитаю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічать успішно слабости нервові, недуги жінки і дітей.

Пря лічено недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Цини приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ІМІГРАЦІОННО-ТИСТИЧНА РОБИТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATICH

CURITYBA г Barão do Rio Branco 19 с. р. 187.

Купую герву-мате і інші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольної Іраті.

Theodor Schneider
Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Тари — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотренний в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, заліза, начине кухонне і прочі зняряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольноїяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

BEVAM AS CERVEJAS da

ATLANTICA

CAIXA POSTAL 246.

TELEPHONE 454.



Atlantica

Luzitana

Curitiba — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритиба, Паранаєсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжі брє; ГАЗОШ: з Цитрини, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші цини! Роздаємо також насінє ячменю за контрактом і продаємо вибранє насінє ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Пара-ітополи в домі М. Козловского.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципію Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцюжки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odrecky

Antonio Rebouças Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші зняряди господарські — рільничі, як також ріжного рода матерій, від найанших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убравя, коци, полотна, хустки, стяжки, капелюхи соломані нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумованє мило, скло, начине кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворіта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграчичні.

На складі завжди: хміль, олій до ф.р., свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурुзна і маждькова, фасоль, кава палева і зернятамі, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольноїні.

Wasilio Woitowycz

Prudentopolis Paraná

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським шпиталях в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так мущинам, як і жєнщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis

Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українським шпиталях. (Безплатно для бідних).

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ, КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начине, кухонне, напитки краєві і заграчичні, залізо і всякі продукта споживчі.

Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Visconde de Nacar — União da Victoria — Paraná.

Печатня со. Василян в Прудентополи.